

REZOLUCIJA (EU) 2023/1960 EUROPSKOG PARLAMENTA**od 10. svibnja 2023.****s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje (prije 30. studenoga 2021.: Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativne lijekove 2) za financijsku godinu 2021.**

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativno zdravlje za financijsku godinu 2021.,
  - uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0069/2023),
- A. budući da je u studenome 2021. Uredbom Vijeća (EU) 2021/2085 ⁽¹⁾ donesen Jedinostveni temeljni akt, kojim je osnovano Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje („IHI“) koje zamjenjuje Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativne lijekove 2 („IMI2“), i to u okviru programa Obzor Europa za razdoblje koje završava 31. prosinca 2031.;
- B. budući da Zajedničko poduzeće IHI ima oblik javno-privatnog partnerstva za zdravstveno istraživanje i inovacije u području zdravlja; budući da je cilj Zajedničkog poduzeća IHI doprinijeti stvaranju istraživačkog i inovacijskog ekosustava na razini Unije kojim će se olakšati prijenos znanstvenih spoznaja u konkretne inovacije; budući da bi spomenute inovacije trebale obuhvaćati prevenciju, dijagnostiku, liječenje i upravljanje bolestima;
- C. budući da su njegovi osnivači Unija, koju predstavljaju Komisija, Europski koordinacijski odbor za radiološku, elektromedicinsku i zdravstvenu informacijsku industriju, Advancing Healthcare, Europska federacija farmaceutskih industrija i udruženja, uključujući Vaccines Europe (EFPIA), Europsko udruženje za bioindustriju i MedTech Europe (europsko trgovinsko udruženje za industriju medicinske tehnologije, uključujući dijagnostiku, medicinske proizvode i digitalno zdravlje); budući da Zajedničko poduzeće IHI slijedi dvostrani model, pri čemu su Komisija i privatni članovi iz industrije i istraživačkog sektora zastupljeni u Upravnom odboru i doprinose operativnim aktivnostima Zajedničkog poduzeća IHI;
- D. budući da ukupni proračun Zajedničkog poduzeća IHI za razdoblje 2021. – 2027. iznosi 2,4 milijarde EUR, od čega polovina dolazi iz programa Obzor Europa; budući da će financijski doprinos Unije iz Obzora Europa, uključujući odobrena sredstva Europskog udruženja slobodne trgovine, pokriti administrativne troškove te operativne troškove do 1,2 milijarde EUR, od čega do 30,2 milijuna EUR za administrativne troškove; budući da će EU u razdoblju 2021. – 2028. dodatno doprinijeti administrativnom proračunu u iznosu do 22,3 milijuna EUR, što predstavlja prijenos iz Zajedničkog poduzeća IMI2;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. pozdravlja činjenicu koja proizlazi iz izvješća Revizorskog suda da računovodstvena dokumentacija Zajedničkog poduzeća IHI za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Zajedničkog poduzeća IHI na dan 31. prosinca 2021. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim datumom, u skladu s Financijskom uredbom tog poduzeća i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije; nadalje, ističe činjenicu da su, prema izvješću Revizorskog suda, transakcije na kojima se temelji godišnja računovodstvena dokumentacija zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2021/2085 od 19. studenoga 2021. o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014 (SL L 427, 30.11.2021., str. 17.).

2. prima na znanje da su u okviru programa Obzor Europa za Zajedničko poduzeće predviđeni ambiciozni ciljevi koji se mogu postići samo ako se osmisle i provedu djelotvorna rješenja za ispravljanje nedostataka u sustavima unutarnje kontrole Zajedničkog poduzeća IHI i za pripremu za buduće izazove koji proizlaze iz povećanja odgovornosti, npr. u području upravljanja ljudskim resursima i planiranja ljudskih resursa; u tom kontekstu ističe da posebno složeni i opterećujući izračuni i zahtjevi u pogledu izvješćivanja predstavljaju velik rizik od pogreške te stoga poziva da se istraže mogućnosti pojednostavnjenja kad god je to moguće i u skladu s postojećim pravnim okvirom;
3. konstatira da je konačni raspoloživi proračun Zajedničkog poduzeća IHI, uključujući neiskorištena odobrena sredstva iz prethodnih godina koja je Zajedničko poduzeće IHI ponovno unijelo u proračun za tekuću godinu, namjenske prihode i preraspodjelu sredstava u sljedeću godinu, iznosio 11 milijun EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 210,4 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje; konstatira da je izvršenje proračuna odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iznosilo 75,91 % (98,66 % u 2020.), a odobrenih sredstava za plaćanje 95,39 % (97,08 % u 2020.);
4. konstatira da među zajedničkim poduzećima ne postoji usklađena definicija „administrativnih troškova”, koja je osnova za izračun financijskih doprinosa njihovih članova i preduvjet za potrebe uspoređivanja brojki; s tim u vezi poziva na donošenje zajedničkih smjernica za sva zajednička poduzeća kako bi se primijenio usklađen pristup za klasifikaciju određenih kategorija rashoda za administrativne troškove, kao što su rashodi za savjetovanja, studije, analize, evaluacije i tehničku pomoć;
5. zabrinut je jer je ostvarenje ciljanih doprinosa članova Zajedničkog poduzeća IHI relativno nisko; napominje, međutim, da je to posljedica dugog trajanja projekata koje je potrebno zbog prirode istraživanja Zajedničkog poduzeća IHI u području inovativnog zdravlja, kao i razmjera globalnih konzorcija koji provode te projekte; konstatira da Zajedničko poduzeće IHI u narednim godinama mora platiti još 84,3 milijuna EUR za tekuće projekte u sklopu Sedmog okvirnog programa;
6. skreće pozornost na činjenicu da sve veći broj tekućih projekata iz višegodišnjeg financijskog okvira za različita razdoblja koji se provode istodobno donosi rizik da administrativni resursi potrebni za učinkovito upravljanje tim sredstvima možda neće biti dovoljni; zadovoljan je zbog mjera poduzetih na temelju razrješnice za 2020. u pogledu rješavanja tog problema i zbog činjenice da će Zajedničko poduzeće IHI izvijestiti o pojedinostima tog postupka u konsolidiranom godišnjem izvješću o radu za 2022.;
7. konstatira, kad je riječ o operativnim obvezama Zajedničkog poduzeća IHI na kraju 2021., da je Zajedničko poduzeće preuzelo obveze u visini od 966 milijuna EUR, koliko iznosi maksimalni doprinos Unije za sklopljene sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u sklopu Sedmog okvirnog sporazuma, od čega oko 84,3 milijuna EUR (8,7 %) treba platiti u narednim godinama; prima na znanje da su privatni članovi osigurali doprinose u naravi u istoj vrijednosti; konstatira da je stopa izvršenja raspoloživog proračuna Zajedničkog poduzeća IHI za plaćanja za 2021. za projekte u sklopu Sedmog okvirnog sporazuma iznosila 80 %; utvrđuje, štoviše, da Zajedničko poduzeće IHI nije imalo gotovo nikakva operativna odobrena sredstva za preuzimanje obveza za 2021. jer je posljednji poziv na podnošenje prijedloga završio prije kraja 2014.;
8. konstatira da je Zajedničko poduzeće IHI do kraja 2021. preuzelo obveze u visini od 1 452,1 milijun EUR, tj. 91 % od 1 595,4 milijuna EUR, što je iznos maksimalnog doprinosa Unije za sklopljene sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru programa Obzor 2020.; konstatira da je do toga došlo zbog činjenice da se pozivom na podnošenje prijedloga za 2019. nisu mogle obuhvatiti sve planirane teme te da je proračun Unije u skladu s time smanjen odlukom Upravnog odbora; primjećuje da je od tog iznosa preuzetih obveza u narednim godinama za isplatu preostalo otprilike 616,8 milijuna EUR (ili 42,5 %); konstatira, nadalje, da su se privatni članovi Zajedničkog poduzeća IHI pravno obvezali da će osigurati doprinose u naravi u iznosu od 1 520,7 milijuna EUR;

9. ističe činjenicu da je stopa izvršenja raspoloživog proračuna Zajedničkog poduzeća IHI za plaćanja za 2021. za projekte u okviru programa Obzor 2020. iznosila 97 % i da Zajedničko poduzeće IHI nije imalo gotovo nikakva operativna odobrena sredstva za preuzimanje obveza za 2021., s obzirom na to da se Uredbom Vijeća (EU) br. 557/2014 ⁽²⁾ zahtijevalo da se sve obveze preuzmu prije kraja 2020., pri čemu je Uredba (EU) 2021/2085 stupila na snagu tek krajem godine, a 2021. nije pokrenut nijedan poziv na podnošenje prijedloga;

Uspješnost

10. prima na znanje iz godišnjeg izvješća da je 2021. dovršen portfelj projekata Zajedničkog poduzeća IMI 2 potpisivanjem posljednjih 15 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte Zajedničkog poduzeća IMI 2; prima na znanje da 15 novostvorenih projekata ima ukupni proračun od 413 milijuna EUR, od čega otprilike polovica dolazi iz programa Unije Obzor 2020., dok ostatak dolazi iz doprinosa EFPIA-e, pridruženih partnera Zajedničkog poduzeća IMI 2, kao i iz drugih izvora;
11. sa zadovoljstvom napominje da je projektima Zajedničkog poduzeća IHI ostvareno 275 rezultata u kojima je tijekom životnog ciklusa projekta ostvarena značajna ključna etapa (cilj je bio 50); konstatira da ti rezultati, među ostalim, uključuju alate, metodologije, procese, usluge i materijale za osposobljavanje; prima na znanje da su primjeri ključnih etapa sljedeći: ključne faze kliničkih ispitivanja, životinjski modeli, prototipovi, komercijalizacija, patenti i publikacije; nadalje, napominje da se sudionici iz industrije u mnogim projektima Zajedničkog poduzeća IHI koriste novim alatima i procesima nastalima u okviru projekata, kao što su životinjski modeli, standardi, biomarkeri, standardni operativni postupci, platforme za pregled i mreže za klinička ispitivanja;
12. u pogledu vidljivosti, ističe da je Zajedničko poduzeće IHI nastavilo pokazivati dodanu vrijednost Unije asertivnom komunikacijom s ciljnom publikom s naglaskom na otvorenost, transparentnost, relevantnost i usklađenost aktivnosti Zajedničkog poduzeća IHI; napominje da je nastavilo širiti rezultate projekta i priče o uspjehu povećanjem raznolikosti metoda, koje uključuju više od 100 članaka pisanih različitim stilovima, kao i kratke, dostupne videozapise za promidžbu putem društvenih medija te, osim toga, napominje da su svi informativni članci o projektu Zajedničkog poduzeća IMI2 dodani na novostvorenu internetsku stranicu Zajedničkog poduzeća IHI kako bi se olakšala promidžba u budućnosti; potiče Zajedničko poduzeće IHI da se sve uspješne strategije vidljivosti podijele s drugim zajedničkim poduzećima kako bi se građanima predstavila njihova dodana vrijednost;

Zapošljavanje i osoblje

13. prima na znanje da je planom radnih mjesta za osoblje predviđeno 39 privremenih djelatnika, 15 ugovornih djelatnika i dva upućena nacionalna stručnjaka, ukupno 56 članova osoblja; konstatira da je 31. prosinca 2021. bilo popunjeno 50 radnih mjesta: 36 od 39 privremenih djelatnika (92,3 %), 13 od 15 ugovornih djelatnika (86,7 %) i 1 od 2 upućena nacionalna stručnjaka (50 %); osim toga, prima na znanje da će u pogledu privremenih djelatnika prazna radna mjesta biti popunjena 2022. jer su u tijeku dva postupka odabira i da će 2022. jedno radno mjesto upućenih nacionalnih stručnjaka biti ukinuto;
14. pozdravlja činjenicu da je Zajedničko poduzeće IHI održalo dobru geografsku ravnotežu (20 različitih zemalja) i dobru rodnu ravnotežu (22 žene, 17 muškaraca) pri savjetovanju s vanjskim stručnjacima;
15. sa zabrinutošću primjećuje da je u razdoblju od 2018. do 2021. prosječna godišnja stopa privremenih djelatnika u svim zajedničkim poduzećima ostala visoka i iznosila oko 11 % statutarog osoblja; podsjeća da visok udio ugovornog osoblja obično vodi do znatno veće stope fluktuacije osoblja Zajedničkog poduzeća IHI i dodatne destabilizacije kadrovske stanja; također, ističe da bi korištenje privremenih djelatnika trebalo biti privremeno rješenje i da bi u suprotnom moglo nepovoljno utjecati na ukupne rezultate Zajedničkog poduzeća IHI, na primjer zbog rizika u pogledu zadržavanja stručnjaka s ključnim kompetencijama, nejasnih kanala kontrole odgovornosti, mogućih sudskih sporova i smanjene učinkovitosti osoblja;

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 557/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju zajedničkog poduzeća za inicijativu za inovativne lijekove 2 (SL L 169, 7.6.2014., str. 54.).

16. prima na znanje iz godišnjeg izvješća o radu za 2021. da postoji odgovarajuća rodna ravnoteža, pri čemu 66 % osoblja čine žene: žene čine i 50 % članova Upravnog odbora, 61,5 % imenovanih kandidata u skupini predstavnika država i 41,7 % punopravnih članova znanstvenog odbora; potiče Zajedničko poduzeće IHI da održi tu ravnotežu;
17. cijeni činjenicu da su zahvaljujući stalnim poboljšanjima u tijeku rada upravljanja projektima i koordiniranim naporima osoblja Zajedničkog poduzeća IHI prevladane poteškoće povezane s razdobljem pandemije bolesti COVID-19, čime se osigurao kontinuitet poslovanja, što je dovelo do znatnog izvršenja operativnog proračuna u 2021. od 96,04 %;
18. konstatira da zajednička poduzeća od 2016. za svoje osoblje nisu plaćala dio doprinosa poslodavca u mirovinski sustav Unije koji odgovara omjeru njihovih subvencioniranih prihoda izvan Unije i njihovih ukupnih prihoda jer Komisija nije predvidjela te rashode u proračunu zajedničkih poduzeća niti je službeno zatražila plaćanja; poziva Komisiju da poduzme korake kako bi se u budućnosti izbjegli slični problemi;

Sustavi unutarnje kontrole

19. prima na znanje da, kad je riječ o međuplaćanjima i završnim plaćanjima u sklopu Sedmog okvirnog programa, *ex post* revizije obavlja Zajedničko poduzeće IHI, dok je za *ex post* revizije plaćanja u okviru programa Obzor 2020. odgovorna Zajednička služba Komisije za reviziju u okviru Glavne uprave za istraživanje i inovacije; prima na znanje na temelju rezultata *ex post* revizija dostupnih na kraju 2021. da je Zajedničko poduzeće IHI prijavilo reprezentativnu pogrešku od 1,9 % (2,16 % za 2020.) i stopu preostale pogreške od 0,8 % (1,14 % za 2020.) za svoje projekte u sklopu Sedmog okvirnog programa te reprezentativnu stopu pogreške od 0,97 % (1,13 % za 2020.) i stopu preostale pogreške od 0,6 % (0,74 % za 2020.) za projekte u okviru programa Obzor 2020. (poravnanja i završna plaćanja);
20. konstatira da je radi procjene kontrola Zajedničkog poduzeća IHI u pogledu operativnih plaćanja Revizorski sud proveo reviziju nasumično odabranih plaćanja u okviru programa Obzor 2020. izvršenih 2021. na razini krajnjih korisnika kako bi mogao potvrditi stope pogreške utvrđene *ex post* revizijom; konstatira da je u jednom slučaju Revizorski sud utvrdio i kvantificirao sustavnu pogrešku nastalu zbog toga što su se za izračun prijavljenih troškova za osoblje primjenjivale netočne satnice koje se nisu temeljile na završenoj financijskoj godini, a u drugom je slučaju utvrdio nedostatak popratnih dokaza za prijavljene troškove za opremu i putovanja;
21. naglašava da su nalazi Revizorskog suda potvrdili sustavne pogreške povezane s prijavljenim troškovima za osoblje i da su posebno mala i srednja poduzeća (MSP) i novi korisnici skloniji pogreškama od ostalih korisnika; ističe činjenicu da se o tim pogreškama redovito izvješćuje i u prijašnjim godišnjim izvješćima Revizorskog suda od 2017.; stoga naglašava da su pojednostavnjenje pravila Obzora 2020. za prijavljivanje troškova za osoblje i šira upotreba pojednostavljenih mogućnosti financiranja preduvjet za stabilizaciju stopa pogreške ispod praga značajnosti; ističe da bi Zajedničko poduzeće IHI trebalo ojačati svoje sustave unutarnje kontrole kako bi se uhvatilo u koštac s povećanim rizikom u pogledu MSP-ova i novih korisnika te bi trebalo snažno poticati određene kategorije korisnika koji su skloniji pogreškama, kao što su MSP-ovi i novi korisnici, da se koriste IT sustavom Asistent za izračun troškova za osoblje; pozdravlja činjenicu da su 2022. sva zajednička poduzeća započela s provedbom mjera za smanjenje stopa pogreške u skladu s mjerama koje je predložio Revizorski sud, uključujući istraživanje mogućnosti pojednostavnjenih oblika troškova kao što su jedinični troškovi, jednokratni iznosi i paušalne stope;
22. konstatira da je, s obzirom na višegodišnju prirodu programa i pojedinačnih istraživačkih projekata, stopa preostale pogreške izračunana na temelju trajanja programa najznačajniji pokazatelj financijskog učinka pogrešaka i da uzima u obzir ispravke Zajedničkog poduzeća IHI i činjenicu da Zajedničko poduzeće IHI ekstrapolira sustavne nalaze revizija, čime se znatno povećava učinak čišćenja revizija; nadalje ističe činjenicu da, kako programi napreduju, korisnici uče iz svojih pogrešaka i da, na temelju iskustava stečenih na temelju nalaza revizije, Zajedničko poduzeće IHI kontinuirano radi i na boljem informiranju korisnika o svim zamkama kako bi im se pomoglo da ispravno prijave svoje troškove, čime se sprečavaju pogreške;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i strategija za borbu protiv prijevара

23. prima na znanje da Zajedničko poduzeće IHI ima strategiju za borbu protiv prijevара usklađenu sa Strategijom Komisije za borbu protiv prijevара (CAFS 2019.) i Zajedničkom strategijom za borbu protiv prijevара za skupinu koja se bavi istraživanjem (RAFS 2019.), dopunjenu dodatnim mjerama za borbu protiv prijevара povezanima s upravljanjem ugovorima o uslugama i administracijom;
  24. prima na znanje da se mjere koje se provode u vezi s bespovratnim sredstvima i operativnim aktivnostima koordiniraju s Glavnom upravom za istraživanje i inovacije i drugim istraživačkim agencijama u okviru višegodišnjeg akcijskog plana koji koordinira Odbor za prijevара i nepravilnosti u istraživanju (FAIR);
  25. prima na znanje da su 2021. aktivnosti Zajedničkog poduzeća IMI 2 za borbu protiv prijevара obuhvaćale suradnju s odborom FAIR, povećanje razine osviještenosti osoblja o borbi protiv prijevара (uključujući sudjelovanje na konferenciji Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) pod nazivom „Ujedinjeni protiv korupcije – zadržavanje etičkih standarda institucija EU-a” i procjenu rizika od prijevара; osim toga, napominje da je ta zadaća bila dvojaka, pri čemu je jedan dio bio ugrađen u godišnji ciklus borbe protiv prijevара a drugi, opsežniji i detaljniji, u postavljanje temelja za reviziju cjelokupne strategije za borbu protiv prijevара za novo Zajedničko poduzeće IHI;
  26. nadalje, pozdravlja činjenicu da je sve osoblje Zajedničkog poduzeća IHI obaviješteno o redovitim informacijama o rizicima povezanima s prijevarama i o postupcima koji se primjenjuju u slučaju sumnje na prijevара/nepravilnosti te da je pozornost posvećena transverzalnim pitanjima kao što su rizici povezani sa sukobom interesa, delegiranjem ovlasti i podjelom dužnosti.
-